

Papežova katecheze o lakomství

Papež František pokračoval v cyklu katechezí o ctnostech a neřestech. Hovořil o lakomství a o tom, jak se musíme stát pány materiálních dober, aby nás nakonec ony nevlastnily.

24.01.2024

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Pokračujeme v katechezi o neřestech a ctnostech a dnes budeme hovořit o lakomství, tedy o takové formě náklonnosti k penězům, která

člověku brání ve štědrosti. Nejde o hřích, který postihuje pouze lidi, kteří mají velký majetek, ale o neřest obecnou, která často nemá nic společného se zůstatkem na bankovním účtu. Je to nemoc srdce, nikoliv peněženky. Analýzy této špatnosti, které provedli pouštní otcové, ukázaly, jak se lakomství může zmocnit i mnichů, kteří se poté, co se zřekli obrovského dědictví, v samotě své cely upnuli k předmětům malé hodnoty: nepůjčovali je, nedělili se o ně, a ještě méně byli ochotni je darovat. Jde o lpění na maličkostech. Tyto předměty se pro ně staly jakýmsi fetišem, od kterého se nebylo možné odpoutat. Jako by se vrátili do fáze, kdy děti svírají hračku a opakují: „Je moje! To je moje!“. Takové lpění bere svobodu. V tomto nároku se skrývá chorobný vztah k realitě, který může vyústit ve formy nutkavého strádání nebo patologického hromadění.

K vyléčení této nemoci navrhli mniši drastickou, ale velmi účinnou metodu: meditaci o smrti. Ať už člověk na tomto světě hromadí jakkoli mnoho statků, jedním jsme si naprosto jisti: do rakve si je nevezme. Majetek si s sebou odnést nemůžeme. Zde se ukazuje nesmyslnost této neřesti. Pouto vlastnictví, které s věcmi budujeme, je jen zdánlivé, protože nejsme pány světa: tato země, kterou milujeme, ve skutečnosti není naše a pohybujeme se po ní jako cizinci a poutníci (srov. Lv 25,23). Tyto prosté úvahy nám dávají nahlédnout do pošetilosti lakomství, ale také do jeho vnitřního smyslu. Je to snaha zahnat strach ze smrti: hledá jistoty, které se ve skutečnosti rozpadnou v okamžiku, kdy je uchopíme. Vzpomeňme na podobenství o pošetilém člověku, kterému statek nabídl hojnou úrodu, a tak se ukolébal myšlenkami, jak zvětšit svou zásobárnu, aby do ní vložil celou svou úrodu. Ten muž si

vše propočítal, naplánoval do budoucna. Nepočítal však s nejjistější veličinou života: se smrtí. „Bláhový člověče,“ říká evangelium, „právě této noci bude tvůj život vyžádán. A co sis připravil, čím to bude?“ (Lk 12,20). V jiných případech nám tuto službu prokazují zloději. I v evangeliích mají pěknou řádku výstupů, a přestože je jejich jednání odsouzeníhodné, může se stát spasitelným varováním. Právě to káže Ježíš v horském kázání: „Neshromažďujte poklady na zemi, kde je ničímol a rez a kam se zloději dobývají a kradou; ale shromažďujte poklady v nebi, kde je mol ani rez, není ničímol a kam se zloději nevloupají a nekradou tam“ (Mt 6,19-20). Ve vyprávěních pouštních otců se zase mluví o jakémsi zloději, který překvapí mnicha ve spánku a ukradne mu těch pár věcí, které měl v cele. Když se mnich probudí, vůbec ho neznepokojuje, co se stalo, vydá se po zlodějově stopě, a jakmile ho

najde, místo aby si vzal ukradené věci, předá mu těch pár zbývajících věcí se slovy: „Tohle sis zapomněl vzít!“

My, bratři a sestry, můžeme být pány věcí, které vlastníme, ale často se stává opak: jsou to ony, kdo nakonec vlastní nás. Někteří boháči už nejsou svobodní, nemají čas ani na odpočinek, musí se ohlížet přes rameno, protože hromadění majetku si žádá i jeho opatrování. Jsou stále znepokojeni, protože dědictví se buduje s velkým potem, ale může v okamžiku zmizet. Zapomínají na hlásání evangelia, které netvrdí, že bohatství samo o sobě je hříchem, ale rozhodně je přítěží. Bůh není chudý: je Pánem všeho, ale - píše svatý Pavel - „z bohatého, kterým byl, se stal chudým kvůli vám, abyste vy zbohatli jeho chudobou“ (2 Kor 8,9).

To je to, čemu lakomec nerozumí. Mohl být zdrojem požehnání pro

mnohé, ale místo toho sklouzl do slepé uličky bídy. A život lakomce je pak ošklivý: vzpomínám si na případ jednoho pána, kterého jsem znal v jiné diecézi, byl to velmi bohatý člověk a měl nemocnou matku. Byl ženatý. A bratři se střídali v péči o maminku a maminka si ráno dávala jogurt. Ráno jí dával půlku, aby jí odpoledne dal druhou půlku a ušetřil půlku jogurtu. Taková je lakomost, taková je připoutanost k majetku. Pak tento pán zemřel a komentáře lidí, kteří přišli na smuteční hostinu, byly následující: „Ale vždyť vidíte, že ten člověk u sebe nic nemá: všechno tu nechal.“ Ale pak, tak trochu posměšně, říkali: „Ne, ne, nemohli zavřít rakev, protože si chtěl všechno vzít s sebou“. To ostatní rozesměje, ta lakomost: že nakonec musíme dát své tělo, svou duši Hospodinu a všechno musíme opustit. Budme pozorní a štědrí: štědrí ke všem, zvláště k těm, kteří nás nejvíce potřebují.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

Libreria Editrice Vaticana /
Rome Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
papezova-katecheze-o-lakomstvi/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/papezova-katecheze-o-lakomstvi/)
(06.08.2025)